

Олена ЗАЯЦЬ

*студентка Західноукраїнського
національного університету*

РОЛЬ УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЄВРОПИ

Енергетична безпека є актуальним аспектом сучасної політики ЄС з метою уникнення подальшої енергетичної кризи в державах-членах. Проблеми ЄС у сфері забезпечення енергією розпочались до повномасштабного вторгнення Росії в Україну, але внаслідок агресії, проблема диверсифікації енергетичного ринку суттєво загострилась, бо у 2021 р. Росія була найбільшим постачальником енергоносіїв до ЄС. Зі зміною політичних підходів до енергетичної безпеки, кількома раундами санкцій проти РФ ЄС вдалося суттєво скоротити імпорту вуглеводнів із Росії. Втім, диверсифікація імпорту з Росії може принести нові ризики і загрози. Енергетична безпека також тісно пов'язана з економікою держав, а зростання цін на транспортування має вплив на зростання загальної інфляції в країнах ЄС, що, в свою чергу, опосередковано впливає на політичні процеси. Таким чином, комплексність пов'язаних безпекових питань, змушує ЄС створювати довгострокові політики у сфері енергетичної безпеки. [1]

Війни виграють не лише на полі бою, але також в економічній площині. Парадоксальним чином паливом цієї війни стали енергоресурси, які, навпаки, мали би служити людському розвитку. Енергетика є кровоносною системою сучасного світу, і її роль лише зростає. Попередні великі безпекові кризи – чи то у 1914 році, чи то у 1939 – відбувалися у часи, коли енергетика ще не пронизувала собою всі сфери життя, як сьогодні. Україна, як ключовий гравець на карті європейського енергетичного ландшафту, посідає важливе місце в забезпеченні енергетичної безпеки регіону. Її географічне положення, історичні та економічні чинники, а також стратегічні рішення впливають на енергетичні потоки, які мають вирішальне значення для стабільності Європи. [2]

Провідним механізмом економічного впливу Російської Федерації є енергетична складова, яка активно використовується для тиску на європейські держави. Перш за все, торгівля енергетичними ресурсами слід розглядати як систему енергетичної залежності. Крім того, володіння енергоресурсами сприяє просуванню національних, економічних і політичних інтересів шляхом застосування тактичних маніпулятивних дій: переповнення ринків або створення штучного дефіциту, пропозиція вигідних цін союзникам і шантаж ворогів. Для Росії, яка багата природним газом і нафтою, домінування на європейських енергетичних ринках є способом отримати глобальний реванш і повернути статус наддержави. [1]

Влада РФ неодноразово вдавалася до шантажу Європи поставками газу , використовуючи енергетику як зброю. Криза, спровокована вторгненням Росії в Україну в лютому минулого року, вже коштувала Європі близько 1 трильйона доларів через різке зростання цін на енергоносії. [3]

Енергетика – це стратегічно важлива галузь економіки, від безпечного та стабільного функціонування якої залежить повсякденне безперебійне функціонування всіх сфер економіки будь-якої країни. Енергетична безпека України є одним із найважливіших елементів національної безпеки та невід’ємною складовою енергетичної безпеки Європи. Реформи в енергетиці, які сьогодні проводить Україна, спрямовані на те, щоб енергетичний комплекс отримав поштовх для розвитку та інтеграції з європейськими комплексами. У 2011 році Україна приєдналася до Європейського енергетичного співтовариства, чим підтвердила свої наміри стати частиною європейського енергетичного ринку та побудувати конкурентоспроможний ринок із міцними відносинами з європейськими сусідами. [4]

Україна має унікальну систему зберігання газу об’ємом понад 30 мільярдів кубометрів біля кордону Європейського Союзу. Таким чином, Україна може стати своєрідним «газовим сейфом» для країн Європи. Газотранспортна інфраструктура та підземні сховища газу України можуть стати головними опорами зміцнення європейської та регіональної енергетичної безпеки, транспортуючи газ на короткі відстані між країнами Центральної та Східної Європи, інтегруючись у відновлюваний газовий сектор та забезпечуючи доступ до газосховищ. Для цього залучаються міжнародні газові трейдери. Це конструктивна відповідь на руйнівну війну Росії проти України. Незважаючи на повномасштабну війну, попит на послуги українського ПСГ з боку компаній - нерезидентів залишається. Проте питомі обсяги європейського блакитного палива . які вже зберігаються на території нашої держави, наразі є таємницею.

Окрім згаданих можливостей транспортування та зберігання газу, не варто також забувати , що Україна, на відміну від європейських країн, має власний видобуток газу. Навіть у воєнному стані за останні місяці українським газовикам вдалося знайти нові поклади газу та запустити нову свердловину. Але, звичайно, розвідка та видобуток відпрацьованих газових родовищ, яких у нас більшість, потребує багатомільярдних інвестицій, які потрібно буде залучати в майбутньому. Найперспективнішими напрямками видобутку газу в Україні вважаються шельф Чорного моря, Юзівська площа (на межі Харківської та Донецької областей) і кілька великих ділянок в окупованій східній частині країни.

Потужні газові сховища - не єдина перевага України. Інша – наша електроенергія. Незважаючи на війну в країні і знищення росіянами ряду об’єктів критичної інфраструктури, Україна спромоглася не тільки забезпечити себе

електроенергією, а й наростити її експорт.Європейці зацікавлені у поставках української електроенергії, бо вона значно дешевша за європейську.

Крім того, наша держава стрімкими темпами розвивається у виробництві відновлювальних джерел енергії, які неодмінно можуть пригодитися у енергетичній безпеці Європи.Україна здатна стати “зеленим” енергохабом і виробляти екологічно нейтральну енергію для Європи, яка замінить російські “брудні” енергоресурси.Основне - це повернення контролю над півднем України та припинення бойових дій. Це створить як фізичні умови для повернення генеруючих потужностей, так і інфраструктурні - приєднання до мереж в найпривабливіших для розвитку відновлювальної енергетики регіонах.

Війна Росії проти України змусила Європейський союз відкрити очі на вбивчий ефект, який із собою несуть газ, нафта та вугілля з держави-терориста.Європейці будуть змушені переживати кардинальні зміни та йти на перерозподіл сил на енергетичних ринках. За цих умов Україна має всі шанси зайняти важливе місце серед гарантів енергетичної безпеки на європейському континенті. [5]

Список використаних джерел:

3. https://www.researchgate.net/publication/375574910_Vpliv_rosijsko-ukrainskoi_vijni_na_energeticnu_bezpeku_ES
4. <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/12/13/707667/index.amp>
5. https://lb.ua/world/2023/01/09/541888_plan_putina_tisnuti_ievropu.html
6. <https://hmarochos.kiev.ua/partner/energobezpeka/>
7. <https://suspilne.media/626721-andromeda-cervinskij-vibuh-comu-u-rozsliduvanni-pidrivu-pivnicnih-potokiv-zavivsa-ukrainskij-slid/>

Вікторія НАХІМ

*студентка Західноукраїнського
національного університету*

ІННОВАЦІЇ В СФЕРІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Інновації в сфері сталого розвитку та енергетичної безпеки важливі для забезпечення ефективного використання ресурсів та зменшення негативного впливу на навколишнє середовище. Такі інновації можуть включати в себе розробку нових технологій відновлювальної енергетики, енергоефективних систем, а також впровадження сучасних методів управління ресурсами.

Інновації в енергетичній сфері дійсно сприяють зменшенню використання вугілля та інших шкідливих джерел енергії. Ось деякі способи, які допомагають досягнути цього: Інновації в енергетичній сфері сприяють швидкому розвитку